

Musée de l'imprimerie Lyon

A FRANCIA KÖNYVNYOMTATÁS BÖLCSSŐJE – LYON

Vincze István

Lyon szerencsés fekvésének köszönhetően már a 15. században vásárváros, a Rhône és a Saône folyók összefolyásánál található, Párizstól 460 km-re délkeletre.

A vásároknak köszönhetően a könyvnyomtatás és a könyvkiadás is gyorsan elterjedt. Egy évvel Bruges-t is megelőzve, 1473-ban Lyonban megkezdődött a könyvnyomtatás.

Lyon a 15. és 16. században Európa egyik legjelentősebb nyomdászati központja, a Lyoni Nyomda Múzeum (Musée de l'imprimerie Lyon) egyedi panorámát nyújt a könyvnyomtatás és grafikai művészet francia vonaláról, a kezdetektől napjainkig. A múzeum egy előkelő reneszánsz épületben található, a történelmi városrészben,

ahol a város nyomdászai egykoron tevékenységüket folytatták – ez a terület 1998 óta az Unesco által alapított Világörökség része. A múzeumot 1964-ben Maurice Audin francia nyomdatörténész alapította, mely Európa egyik legjelentősebb könyv- és nyomdatörténeti gyűjteményével rendelkezik.

Figyelemre méltó a múzeum értékes kollekcója, melyet akár az oktatás területén is jól lehet hasznosítani. Megtalálhatók itt az európai könyvnyomtatás jeles példányai Gutenbergtől a fényszedés koráig, nyomdai eszközök, sajtók, fa-, réz- és acélmetszetek, különböző nyomatok, valamint nyomdagépek a 18. századtól az ötvenes évekig.

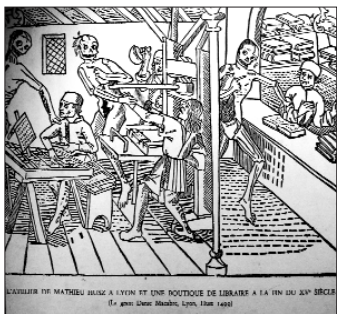
A nyomdában évente kétszer rendeznek időszakos kiállítást. Gyakran szerveznek rendezvényeket nyomdászoknak, tipográfusoknak, grafikus művészeknek. Egyetemisták és kutatók is gyakran felkeresik az intézményt, megtekinthetők az igen széles kört átölelő monográfiák, a grafikai technikák palettája és egy kiterjedt képgyűjtemény – átfedve a nyomtatás történetének minden vonatkozását.

Az első folyosó a nyomtatás feltalálásának és annak európai elterjedésének van szentelve – korai kézzel írott papiiruszok, pergamenek, a Gutenberg által feltalált eszközök, rekonstruált fa nyomdai prések, különböző metszési technikák képviselői találhatók itt. Szintén itt láthatjuk a főbb lyoni nyomdászok munkái mellett olyan humanista nyomdászok alkotásait is, mint Aldus Manutius, Froben, Plantin és Estienne.

A második folyosón kiállított szekciónak „A könyv és az ötlet elterjedése” címet adták a kiállítás szervezői. Számos tudományos, műszaki,

Fametszet és nyomat

Mathias Husz: *La grant Danse Macabre*, Lyon, 1499

Petrarca-kötet – Guillaume Rouillé, Lyon, 1574

Lumitype-Photon szedőgép, Párizs, 1958

Martin Husz: *Cato moralisatus*, Lyon, 1480

Dante-mű velencei nyomata, 1578

Albrecht Dürer: *Quatuor his suarum Institutionum Geometricarum libris*, Párizs, 1535

XVI. Lajos pénzjegye, 1790

vallási és egyéb munka található közöttük, többek között Diderot és d'Alembert Enciklopédiája, az igen ritka „Affaire des placards” (az 1534-es ún. kiáltvány-ügy, a 16. századi Franciaország vallási konfliktusainak kezdetét jelző esemény volt, melynek hatására I. Ferenc megkezdte a protestánsok üldözését) és többek között XVI. Lajos pénzjegyei. Itt található a nyomdászat iparizálásának 19. századi mérföldkövei, mint a stereo-

típiá-nyomatás, a fotográfia használata és különböző mechanikus automatizálások.

A múzeum harmadik folyosóján az illusztrálási folyamat fejlődése kísérhető figyelemmel, mint a litográfia, a halftone eljárás megjelenése – melyek a 19–20. század vívmányai.

Meg kell még említeni a múzeum tevékenységei közül a kutatási és oktatási aktivitásait. Különböző workshopokat szerveznek fiataloknak, mint „Gutenberg titka”, „A nyomda ördöge”,

„Nyomtasd ki saját magad”, „Illusztrálás”, „Nyugati és arab kalligráfia” és egyéb figyelemkeltő rendezvényt, a nyomtatás megszerettesére.

A kiállítást ajánlom mindenkinek, aki a könyveket, a nyomdászatot, a tipográfiát szereti. A múzeummal kapcsolatban bővebb információt a <http://www.bm-lyon.fr/musee/imprimerie.htm> elérhetőségen kapnak.